

Information om "Nätverket barn som närstående" vid Norrlands Universitetssjukhus i Umeå.

"Nätverket barn som närstående" består av representanter från 18 olika enheter, både från somatiken och från psykiatrin. Bl. a finns sjukhusbiblioteket, sjukhuskyrkan, elevhälsan representerade.

Initiativet till nätverket togs 1996 av en psykolog vid barnhälsovården. Hon hade som privatperson kommit nära barn som anhöriga och börjat reflektera över vad landstinget erbjuder dessa barn och ungdomar.

Dåvarande barnhälsovårdsöverläkaren lyfte frågan centralt 2001. Vilket ledde till en överenskommelse mellan hälso- och sjukvårdsnämnden och Umeå sjukvård om att handlingsplaner för barn som anhöriga skulle upprättas vid berörda enheter.

I samband med detta fick "Nätverket barn som närstående" ekonomiskt stöd som gjorde det möjligt att producera en informationspärm som bl. a innehåller en omfattande litteraturlista som sedan blev grunden till boken "Sorg, saknade, sammanhang". I boken finns en förteckning över böcker om barn och ungdomar som befinner sig i svåra livssituationer. Författare är sjukhusbibliotekarie Anna Lindberg och bibliotekskonsulent Gunilla Brinck, Umeå. De ingår i "Nätverket barn som närstående".

Pärmen har delats ut till cirka 120 enheter, den är nu avvecklad och har ersatts av information på landstingets intranät, Linda.

Fortbildningsdagar har anordnats då olika föreläsare har bjudits in bl.a. Atle Dyregrov, Kati Falk.

Ett samarbete med elevhälsan har påbörjats och en utbildningseftermiddag har anordnats då man bl.a. diskuterade former för erfarenhetsutbyte och samverkan.

Ett led i arbetet är att barnanpassa miljön på sjukhuset t ex i väntrum, samtalsrum, anhörigvåningen, barnrummet på IVA, lekrummet på Hotell Björken m fl. platser.

Inom vuxenpsykiatrin har man under en längre tid uppmärksammat barn som närståendes behov bl. a har s.k. barnombud utsetts och man håller utbildningar i Beardslees familjeintervention och "Föra barnen på tal".

2009 bildades en styrgrupp som har till mål att starta stödgrupper för familjer i sorg. I gruppen finns representanter från Västerbottens Läns Landsting, Rädda Barnen, Umeå kommun och Svenska Kyrkan i Umeå. 23 gruppledare har utbildats av Yvonne Jonsson, författare till handboken Borta men ändå nära och Lotta Polfeldt, en av författarna till boken Stödja familjer i kris.

Syftet med grupperna är att sörjande barn, ungdomar och föräldrar ska få möjlighet att träffa andra i liknande situation och ge dem tillfälle att dela erfarenheter med varandra. Grupperna träffas 9 gånger samt ett uppföljningsmöte. Familjerna delas upp i en grupp för föräldrarna, en för barn 6-12 år och en tonårsgrupp. Varje termin startar nya grupper.

Familjer som har mist barn i cancer inbjöds under våren 2012 till stödgruppsverksamhet under tre lördagar. Detta skedde i samarbete med Barncancerföreningen, Norra.

Nätverkets arbete ligger i linje med lagändringen i hälso- och sjukvårdslagen och patientsäkerhetslagen (6 kap. §5) som trädde i kraft 2010-01-01 som innebär en förstärkning

av landstingets uppdrag gällande ansvaret att ge barn information, råd och stöd när förälder lider har en psykisk störning/psykisk funktionsnedsättning, är missbrukare, har en allvarlig fysisk sjukdom samt när förälder oväntat avlider.

Nätverket har arbetat fram en "arbetsmodell för barn som närstående" som ska implementeras i landstinget under hösten 2013. Som stöd i arbetet med att samtala med familjer har förslag på frågor till barn/ungdomar och till patient/närstående arbetats fram.

Berörda enheter ska utse barnombud och nätverksträffar kommer sedan att kontinuerligt erbjudas, för erfarenhetsutbyte och fortbildning

Anvisningar för dokumentation i journalsystemet System Cross, gällande barn som närstående, har utarbetats. Där framgår att det ska dokumenteras mycket kort om det finns närstående barn och deras födelseår, hur familjens nätverk ser ut, vem informerar/pratar med barnen, om behov av information och stöd framkommit, om information och stöd har erbjudits eller givits barnet/barnen och av vem, om andra åtgärder vidtagits. Eftersom dokumentationen sker i den vuxnes journal bör detaljer om barnet undvikas.

En broschyr och en folder om att möta barn som närstående har producerats. De kan läggas ut i väntrum och kan även användas som ett stöd för familjer och även för vårdpersonalen.

Caroline Tellhammar
Sammanställande för Nätverket barn som närstående.
Lekterapeut/specialpedagog/barnkoordinator
Tel. 090-785 03 20 E-post: caroline.tellhammar@vll.se